

A BÉKÉLTETŐ TESTÜLET HATÁSKÖRE – FOGYASZTÓ – A HATÁROZAT ÉRVÉNYTELENÍTÉSE

Fogyasztói jogvita hiányában – a békéltető testület nem a hatáskörébe tartozó ügyben jár el /A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Ftv.) 18. § (1) bekezdés 19. § (1) bekezdése, Ftv. 32. § b.) pont/.

Győri Ítéltábla Gf.IV.20.087/2006/4.szám

A felperes keresetében a Vas Megyei Területi Gazdasági Kamarák Mellett Működő Békéltető Testület BT/11/2005. ügyszám alatt meghozott határozatának érvénytelenítését kérte. Előadta, hogy gépjármű-kereskedelemmel foglalkozik, ennek keretében a perben nem álló K.T.-ral 2001. június 15. napján kötött „közvetítői-megbízási” szerződésnek nevezett megállapodást, melyben vállalta, hogy a K. T. tulajdonában álló gépkocsit – a megbízó javára, de a saját nevében kötött adásvételi szerződéssel – értékesíti. A szerződésben a felek kikötötték, hogy a felperes a megbízó és a vevő között létrejövő szerződés tekintetében csak közvetítői szerepet vállal és az adásvételből eredő bármely jogvita csak az eladó és a vevő között folyhat.

A gépjárművet 2004. júniusában a felperes telephelyén az alperes megtekintette, majd - a felperes közvetítésével – az alperes a 2004. június 22.napján kelt adásvételi szerződéssel a gépjárművet a kikötött 850.000,-Ft vételárért megvásárolta. Az adásvételi szerződést eladóként a perben nem álló K. T. írta alá.

Az alperes a vételt követően több kisebb-nagyobb hibát észlelt és javíttatott a gépjárművön, majd a 2005. áprilisi futómű beállítás után (ahol figyelmeztették: jelentősek az eltérések a normális értékekhez képest, a gépjármű valószínűleg karambolos volt) 2005. május 6. napján fordult a békéltető testülethez, ahol először a gépjármű javítására fordított összeg felperes általi megtérítését követelte, majd – gépjárműszakértő totálkár-ra vonatkozó véleménye megismerését követően – közölte, hogy eláll az adásvételi szerződéstől és a vételár visszafizetését követelte. Állította, hogy a felperes sem szóban, sem írásban nem tájékoztatta a gépkocsi valós állapotáról.

A békéltető testület 2005. július 22. napján kelt kötelező érvényű határozatában kötelezte a felperest, hogy 8 napon belül a gépjárművet „vegye vissza és a fogyasztót kártalanítsa”. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a gépjárművet a felperes ruházta át az alperesre, a 2004. június 22-i szerződés „biankó” volt, az abban feltüntetett eladó az alperes általi aláíráskor nem volt jelen, vele az alperes nem is találkozott. Tényként állapította meg azt is, hogy a felperes a gépjármű korábbi karamboljáról a Ptk. 367. § (1) bekezdése szerint nem tájékoztatta az alperest, „ezért hibásan teljesített”.

Miután az alperes a határozatra a helyi bíróságtól végrehajtási záradék kiállítását kérte, melyet a bíróság megtagadott, a békéltető testület a 2005. október 12. napján kelt kötelező érvényű határozatával értelmezte saját korábbi határozatát: megállapította,

hogy a felek között 2004. június 22. napján létrejött szerződés az alperesi fogyasztó elállása folytán megszűnt, egyben kötelezte a felperest a gépjármű visszaadása fejében 850.000,-Ft vételár megfizetésére.

A felperes a keresetben a békéltető testületi határozat érvénytelenítését arra figyelemmel kérte, hogy a békéltető testület a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 18. § (1) bekezdésében és 19. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörét túllépte, a szerződés ugyanis nem a felperes gazdálkodó szervezet és az alperes fogyasztó között jött létre, hanem a gépjármű-tulajdonos és az alperes között, míg a felperes megbízási szerződés alapján csak közvetített. Ezen túl a felperes a gépjármű karambolos sérüléséről tudomással nem is bírt. Kifogásolta, hogy a békéltető testület határozatának utólagos „értelmezése” a határozat értelmét változtatja meg.

Az alperes elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Rámutatott, hogy a 2001. június 15. napján kelt „közvetítői-megbízási” szerződés az okirat tartalma szerint csak 30 napig volt érvényes, tehát az a felek jogviszonyára az adásvételi szerződés megkötésekor már nem volt irányadó. Ezen túl a felperes a békéltető testület előtt úgy nyilatkozott, hogy aláveti magát a testület döntésének.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a Vas Megyei Területi Gazdasági Kamarák Mellett Működő Békéltető Testület BT/11/2005. számú határozatát – a 2005. október 12. napján kelt értelmezésével együtt – érvénytelenítette. Kötelezte az alperest a felperes javára perköltség fizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában megállapította, hogy az alperes 2004. június 22-én a perben nem álló K.T. tulajdonossal szerződött a perbeli gépjármű megvásárlására. Ezt igazolta a létrejött szerződés okirata, illetve ezt támasztotta alá a tulajdonos és a felperes között 2001-ben megkötött „közvetítői-megbízási” szerződés is, amely szerint az adásvételből eredő minden jogvita csak az eladó és a vevő között folyhat és az eladó a felperest minden jogkövetkezmény alól mentesíti. Annak az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget, hogy a gépjármű nem a megbízási szerződésben szereplő vételáron kelt el és annak sem, hogy az értékesítésre nem a megjelölt 30 napon belül került sor, ugyanis úgy értékelte, hogy a felek a megbízási szerződést 30 nap lejártát követően is hatályosnak tekintették. Így az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az adásvételi szerződésnek a felperes nem volt az alanya, a békéltető eljárásban helytelenül szerepelt félként, a békéltető testület pedig hatáskörét túllépte, ugyanis az eladó és az alperes közötti jogvita nem fogyasztói jogvita.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést – elsődlegesen – az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása; - másodlagosan – az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása iránt.

Az alperes fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság tévedett egyrészt akkor, amikor azt állapította meg, hogy az alperes által megkötött adásvételi

szerződésnek a felperes nem volt az alanya. A békéltető testületi eljárásban ugyanis a felperes alávetette magát a békéltető testület határozatának, melyből arra lehet következtetni, hogy a felperes is úgy tekintette, mint aki fél lehet ebben az eljárásban. Továbbá a fellebbezés álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az adásvételi szerződés okiratának tulajdonított túlzott jelentőséget a felperes, illetve megbízója között létrejött közvetítői-megbízási szerződés helyett. A felperes alperes álláspontja szerint a fogyasztói jogvitában az általa végzett közreműködés alapján vált féllé, közvetítői tevékenysége során ugyanis nem járt el a kellő körültekintéssel, ezért felelőssége a fogyasztó irányában fennáll.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltsége viselésére kötelezését kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvitában a tényállást helytállóan állapította meg és helyesen határozott a megállapított tényállásból levonható jogkövetkezményről.

A fellebbezési eljárásban az ítélőtáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett határoznia, hogy helyesen foglalt-e állást az elsőfokú bíróság a perben nem álló K. T. és a felperes közötti jogviszony jogi minősítését illetően: megbízási, avagy bizományi szerződés alapján járt el a perbeli használt gépjármű értékesítése során.

A Ptk. 474. § (1) bekezdése szerint megbízási szerződés alapján a megbízott köteles a rábízott ügyet ellátni. Így, ha a megbízási szerződés alapján a megbízottnak adásvételi szerződést kell kötnie, úgy azt a megbízó nevében, de a megbízó javára teszi. A Ptk. 507. §-ában meghatározott bizományos szerződés alapján viszont a bizományos a megbízó javára a saját nevében köti meg az adásvételi szerződést. Ezért a Ptk. 509. § (1) bekezdése úgy is rendelkezik, hogy a bizományi szerződés alapján kötött adásvételi szerződés a bizományossal szerződő féllal szemben a bizományost jogosítja, de egyben kötelezi is. A bizományos által megkötött adásvételi szerződés nem keletkeztet jogviszonyt a megbízó és a vevő között, ezért a vevő – jelen esetben: az alperes – a szerződéssel kapcsolatos – így például hibás teljesítésből eredő – igényeit a bizományossal szemben érvényesítheti.

A perbeli 2001. június 15. napján létrejött „közvetítői-megbízási” szerződés egymásnak ellentmondó rendelkezéseket tartalmaz, ugyanis a felperes egyrészt saját nevében vállalja az adásvételi szerződés megkötését (amely a bizományos kötelezettsége), viszont a szerződés azt is megállapítja, hogy a felperes „csak közvetítői szerepet vállal, az adásvételtől származó bármely jogvita csak az eladó és a vevő között folyhat” (mely kikötés megbízási szerződésre utal). Az alperes helytálló érvelése szerint azonban ez a vegyes rendelkezéseket tartalmazó szerződés a 2004. június 22. napján kelt adásvételi szerződés megkötésekor már nem volt hatályban (Ptk. 229. § (3) bek.), azt ugyanis a felek csak 30 napra kötötték. A gépjármű értékesítésére azonban – a felperes szervezeti képviselőjének a békéltető testületi eljárásban és a

perben tett és alperes által nem cáfolt előadása szerint – nemcsak a tulajdonos bízta meg a felperest, hanem a tulajdonos gépjárművétélét finanszírozó hitelintézet is. Mivel arra nincs adat, hogy a hitelintézet bizományi szerződést kötött volna a felperessel, továbbá a perbeli adásvételi szerződést eladóként a gépjármű tulajdonosa kötötte meg – függetlenül attól, hogy a vevő alperessel egyidőben, avagy külön írta alá az adásvételi szerződést -, ezért csak arra vonható le jogkövetkeztetés, hogy a felperes megbízottként és nem bizományosként értékesítette a gépjárművet.

A felperes ezért – az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint – az adásvételi szerződés megkötésében nem vett részt ügyletkötő félként, így az adásvételi szerződésből eredő szavatossági igények sem vele szemben érvényesíthetőek. A használt gépjármű értékesítésére vonatkozó adásvételi szerződés szerződésszerű, hibátlan teljesítéséért az eladó felel.

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Ftv.) 18. § (1) bekezdése szerint a békéltető testület eljárásának célja a fogyasztó és a gazdálkodó szervezet közötti vitás ügy (fogyasztói jogvita) egyezségeen alapuló rendezésének megkísérlése, avagy – ennek eredménytelenségének esetén – az ügy eldöntése a fogyasztói jogok biztosítása érdekében. Arra nem merült fel adat, hogy az eladó – egyéni vállalkozóként – gazdálkodó szervezetnek (Ptk. 685. § c.) pont) minősülne, továbbá a békéltető testületi eljárásban nem az eladó, hanem a felperes vett részt. Ezért az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy – fogyasztói jogvita hiányában – a békéltető testület nem a hatáskörébe tartozó ügyben járt el (Ftv. 19. § (1) bek.).

Az alperes fellebbezésében foglaltakra megjegyzi az ítélőtábla, hogy annak, hogy a felperes alávetette magát a békéltető testület tanácsa határozatának, csupán annyi a jelentősége, hogy a békéltető testület határozata – érvénytelenítési kereset hiányában – kötelező lenne a felperesre (Ftv. 32. § b.) pont). A felperes azonban eredménnyel indított érvénytelenítési keresetet, így az alávetési nyilatkozatnak már nem volt jelentősége.

Az ítélőtábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.